

Bruselj, 18.7.2016
COM(2016) 487 final

POROČILO KOMISIJE EVROPSKEMU PARLAMENTU IN SVETU

o odhodkih EKJS

Sistem zgodnjega opozarjanja št. 5-7/2016

KAZALO

1.	Uvod	3
2.	Namenski prejemki za EKJS	3
3.	Pripombe k začasnemu izvrševanju proračuna EKJS za leto 2016	4
4.	Izvajanje namenskih prejemkov za EKJS.....	6
5.	Sklepi	6

PRILOGA 1: ZAČASNA PORABA ODOBRITEV EKJS DO 31. 5. 2016

1. UVOD

To poročilo vsebuje posodobljene podatke o začasnem izvrševanju proračuna za leto 2016 za Evropski kmetijski jamstveni sklad (EKJS). Priloga 1 vsebuje primerjavo med dejansko ravnijo izvrševanja proračuna EKJS v obdobju od 16. oktobra 2015 do 31. maja 2016 in predvidenim profilom odhodkov. Slednja se določi tako, da se kazalnik uporabi za raven proračunskih odobritev. Kazalnik se določi na podlagi določb člena 28 Uredbe (EU) št. 1306/2013 o financiranju, upravljanju in spremljanju skupne kmetijske politike¹.

2. NAMENSKI PREJEMKI ZA EKJS

Na podlagi določb člena 43 Uredbe (EU) št. 1306/2013 so prihodki, ki izhajajo iz finančnih popravkov na podlagi sklepov o potrditvi obračunov in skladnosti ter iz nepravilnosti in dajatev za mleko, označeni kot namenski prejemki za financiranje odhodkov sklada EKJS. Namenski prejemki se lahko v skladu s temi določbami uporabijo za financiranje vseh odhodkov EKJS. Če se del teh prejemkov v proračunskem letu ne porabi, se neporabljeni del samodejno prenese v naslednje proračunsko leto². Treba je opozoriti, da je proračunsko leto 2016 zadnje leto, ko se zbirajo prejemki iz dajatev za mleko, zaradi izteka kvot za mleko 31. marca 2015.

Proračun za EKJS za leto 2016 vključuje najnovejšo oceno Komisije glede potreb pri financiranju predvidenih odhodkov za tržne ukrepe in neposredna plačila ter ocene namenskih prejemkov, ki naj bi bili zbrani med zadevnim proračunskim letom, in preneseni preostali znesek namenskih prejemkov, ki je ostal iz prejšnjega proračunskega leta. Komisija je v svojem predlogu za odobritve proračunskih sredstev EKJS za leto 2016 upoštevala skupne pričakovane namenske prejemke in za proračun 2016 zahtevala raven odobritev, izračunanih tako, da so bili ocenjeni namenski prejemki odšteti od ocenjenih potreb. Proračunski organ je sprejel proračun EKJS, v katerem je upošteval pričakovane namenske prejemke.

Ob pripravi proračuna za leto 2016 so razpoložljivi namenski prejemki po ocenah Komisije znašali 2 980 milijonov EUR, in sicer:

- pričakovani namenski prejemki v proračunskem letu 2016 so bili ocenjeni na 2 090 milijonov EUR; pričakovani so bili prejemki iz popravkov pri potrditvi skladnosti in prejemki iz nepravilnosti v višini 1 125 milijonov EUR oziroma 155 milijonov EUR; prejemki iz dajatev za mleko so bili ocenjeni na 810 milijonov EUR;
- namenski prejemki, ki naj bi se po pričakovanjih prenesli iz proračunskega leta 2015 v proračunsko leto 2016, so bili ocenjeni na 890 milijonov EUR.

Komisija je v proračunu za leto 2016 te na začetku ocenjene prejemke v višini 2 980 milijonov EUR namenila naslednjim shemam:

¹ UL L 347, 20.12.2013, str. 549.

² Člen 14 Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012 Evropskega Parlamenta in Sveta o finančnih pravilih, ki se uporabljajo za splošni proračun Unije, določa, da se notranji namenski prejemki lahko prenesejo samo za eno leto. Zato se za dobro upravljanje proračuna ti namenski prejemki na splošno uporabijo najprej, pred odobrenimi sredstvi zadevnega proračunskega člena.

- 600 milijonov EUR za operativna sredstva za organizacije proizvajalcev v sektorju sadja in zelenjave ter
- 2 380 milijonov EUR za shemo osnovnega plačila.

Za te sheme je proračunski organ v skladu s predlogom Komisije sprejel odobrena sredstva. Vsota navedenih odobrenih sredstev in namenskih prejemkov ustreza:

- 898 milijonom EUR, namenjenim za operativna sredstva za organizacije proizvajalcev v sektorju sadja in zelenjave,
- 18 307 milijonom EUR za shemo osnovnega plačila.

V Prilogi 2, ki prikazuje začasno izvrševanje proračuna za leto 2016 za obdobje do 31. maja 2016, se pri odobritvah proračunskih sredstev za člene za sektor sadja in zelenjave ter za nevezana neposredna plačila ne upoštevajo zgoraj navedeni namenski prejemki. Predstavljajo odobrena sredstva za te člene, ki znašajo 611,8 milijona EUR oziroma 34 269,2 milijona EUR. Če prištejemo namenske prejemke za te člene, znašajo skupni zneski v proračunu za leto 2016 za sektor sadja in zelenjave 1 211,8 milijona EUR, za sektor nevezanih neposrednih plačil pa 36 649,2 milijona EUR.

3. PRIPOMBE K ZAČASNEMU IZVRŠEVANJU PRORAČUNA EKJS ZA LETO 2016

Začasno izvrševanje proračuna v obdobju od 16. oktobra 2015 do 31. maja 2016, kakor je prikazano v Prilogi 1, se primerja s profilom odhodkov na podlagi kazalnika, določenim v skladu s členom 28 Uredbe (EU) št. 1306/2013. V nadaljevanju je kratko pojasnilo nekaterih proračunskih členov, pri katerih se kažejo največje razlike med dejansko in pričakovano ravni izvrševanja proračuna za leto 2016.

3.1. Tržni ukrepi

Uporaba odobritev za intervencije na kmetijskih trgih je bila za 111,2 milijona EUR nižja od ravni odobrenih proračunskih sredstev, določene po kazalniku iz 31. maja 2016. To razhajanje je neto učinek poteka izvrševanja, predvsem v sektorjih sadja in zelenjave, mleka in mlečnih izdelkov ter vina.

3.1.1. Sadje in zelenjava (+ 61,1 milijona EUR v primerjavi z odobrenimi sredstvi)

Ta raven izvrševanja je predvsem posledica odhodkov za operativna sredstva za shemo organizacij proizvajalcev, ki se financira tako z odobrenimi sredstvi kot namenski prejemki (opomba: za podrobnosti glejte točko 2 zgoraj). Po drugi strani se kazalnik za obdobje do 31. maja 2016 uporablja samo za odobrena proračunska sredstva v višini 611,8 milijona EUR, pri čemer se torej namenski prejemki ne upoštevajo.

Opomba * v preglednici začasnega izvrševanja v Prilogi 1 kaže, kakšno bi bilo stanje, če bi se kazalnik uporabil za skupne odobritve za ta člen, vključno z namenski prejemki v višini 600 milijona EUR. Če bi se kazalnik uporabil za skupno financiranje, predvidoma na voljo za ta člen (1 211,8 milijona EUR), bi bila poraba premajhna za –308,1 milijona EUR.

To je posledica počasnejše porabe sredstev v vseh shemah, ki se financirajo iz tega člena. Opozoriti je treba, da hitrosti porabe proračunskih odobritev za krizne ukrepe, ki so na voljo iz operativnih skladov za organizacije proizvajalcev ter druge ukrepe v

sektorju sadja in zelenjave, ni bilo mogoče zanesljivo oceniti. Zato verjetno odstopa od profilov domnevane porabe, ki so osnova za kazalnik za ta člen.

Trenutno ta položaj velja za začasen, izvrševanje tega člena pa službe Komisije skrbno spremljajo.

3.1.2. Proizvodi sektorja za pridelavo grozdja (-24,8 milijona EUR)

Takšna premajhna poraba je posledica počasnejšega plačevanja držav članic v primerjavi s profilom odhodkov uveljavljenega kazalnika za nacionalne vinogradniške programe. Vendar države članice proti koncu proračunskega leta ponavadi pospešijo izvajanje teh programov. Zato trenutno to stanje velja za začasno.

3.1.3. Mleko in mlečni izdelki (-162,5 milijona EUR)

Glavni razlog za raven izvrševanja v tem členu je mogoče pripisati napredku pri izvrševanju in uporabi usmerjene pomoči za živinorejske sektorje. Sredstva v višini 420 milijonov EUR odobritev za shemo usmerjene pomoči so bila v proračunu predvidena pod postavko 05 02 12 99 – Drugi ukrepi (mleko in mlečni izdelki). Ker pa države članice lahko pomoč dodelijo proizvajalcem v vseh živinorejskih sektorjih, bo poraba sredstev iz tega člena nižja in bo treba predvideti potrebne prerazporeditve za kritje odhodkov, prijavljenih v drugih členih.

Kar zadeva hitrost porabe, kazalnik Komisije ocenjuje odhodke, enakomerno porazdeljene v obdobju upravičenosti do 30. junija 2016, medtem ko je pri državah članicah izvrševanje dokaj koncentrirano na konec obdobja upravičenosti. Trenutna premajhna poraba velja za začasno, obeti za izvrševanje tega člena pa so pozitivni in jih službe Komisije skrbno spremljajo.

3.1.4. Goveje in telečje meso (+4,9 milijona EUR) in prašičje meso, jajca in perutninsko meso (+24,3 milijona EUR)

Prevelika poraba v teh členih je zrcalna slika premajhne porabe mleka in mlečnih izdelkov, ki je posledica uporabe usmerjene pomoči za živinorejske sektorje. Odhodki, prijavljeni za te sektorje, bodo kriti s prerazporeditvami iz sredstev na voljo za ta ukrep v členu 05 02 12.

3.2. Neposredna plačila

Poraba odobritev za neposredna plačila je bila v primerjavi z vrednostmi kazalnika z dne 31. maja 2016 nižja za 7 609,9 milijona EUR.

3.2.1. Nevezana neposredna plačila (-7 168,9 milijona EUR glede na odobrena sredstva)

Pri odobrenih sredstvih zgornja raven izvrševanja ni povsem značilna zaradi odhodkov za shemo osnovnega plačila, ki se financira z odobrenimi proračunskimi sredstvi in namenski prejemki za to shemo v proračunu za leto 2016 (opomba: za podrobnosti glejte točko 2 zgoraj). Ta raven izvrševanja je posledica uporabe kazalnika za obdobje do 31. maja 2016 za odobrena proračunska sredstva, ki ne vključujejo namenskih prejemkov za ta člen.

Opomba * v preglednici začasnega izvrševanja v Prilogi 2 kaže, kakšno bi bilo stanje, če bi se kazalnik uporabil za skupne odobritve, predvidoma na voljo za financiranje sektorja nevezanih neposrednih plačil. Če bi kazalnik uporabili za skupna sredstva v višini 36 649,2 milijona EUR, predvidoma na voljo za nevezana neposredna plačila, bi bila poraba premajhna za -9 525,3 milijona EUR.

To znatno razhajanje v ravni izvrševanja proračuna za nevezana neposredna plačila je predvsem posledica začasnih zamud upravne narave, s katerimi se je v prvem letu izvajanja reformirane sheme neposrednih plačil srečevalo več držav članic. Od 29. februarja 2016 so države članice že precej popravile potek izvrševanja pri nevezanih neposrednih pomočeh in trenutno je bilo plačanih 73 % razpoložljivih odobritev, vključno z namenskimi prejemki.

Komisija mesečno pozorno spremlja ravni izvrševanja držav članic ter napovedi prihodnjih odhodkov in v tem trenutku meni, da je to razhajanje začasno, ter pričakuje, da se bodo nevezana neposredna plačila izvedla, kot je predvideno v proračunu za leto 2016.

3.2.2. *Druga neposredna plačila (–440,9 milijonov EUR glede na odobrena sredstva)*

Ta premajhna poraba odobrenih sredstev za druga neposredna plačila v primerjavi s profilom odhodkov uveljavljenega kazalnika je tudi predvsem posledica začasnih zamud upravne narave, s katerimi se je v prvem letu izvajanja srečevalo več držav članic, večinoma pri izvajanju ukrepa prostovoljne vezane podpore, ki je del reformirane sheme neposrednih plačil. V tem proračunskem členu se postopno zmanjšuje vrzel med teoretično porabo, ki izhaja iz uporabe kazalnika, in dejanskim izvrševanjem, saj so države članice izvedle skoraj 80 % plačil.

Razvoj porabe odhodkov natančno spremlja Komisija, ki v tem trenutku pričakuje popolno izvrševanje proračuna za leto 2016 za druga neposredna plačila.

4. IZVAJANJE NAMENSKIH PREJEMKOV ZA EKJS

Preglednica v Prilogi 1 kaže, da so bili do 31. maja 2016 zbrani namenski prejemki v višini 2 055,1 milijona EUR, in sicer:

- prejemki, ki izvirajo iz popravkov na podlagi sklepov o potrditvi obračunov in skladnosti, so znašali 1 174,8 milijona EUR, pri čemer se do konca proračunskega leta pričakujejo še dodatni zneski, ki izvirajo iz izvajanja Izvedbenega sklepa Komisije (ad hoc 51);
- prejemki, ki izvirajo iz nepravilnosti, so znašali 67,6 milijona EUR, pri čemer se do konca proračunskega leta prav tako pričakujejo še dodatni zneski, in
- do zdaj so bili zbrani vsi prejemki iz dajatev za mleko, ki znašajo približno 812,7 milijona EUR.

Nazadnje, namenski prejemki, preneseni v leto 2016 iz leta 2015, so znašali 896,4 milijona EUR.

Tako znesek namenskih prejemkov, ki so na voljo za financiranje odhodkov EKJS, 31. maja 2016 znaša 2 951,5 milijona EUR z dodatnimi zneski na novo zbranih namenskih prejemkov, ki izvirajo iz sklepov o potrditvi obračunov in skladnosti ter iz nepravilnosti, ki se pričakujejo do konca proračunskega leta.

5. SKLEPI

Začasno izvrševanje proračunskih odobritev EKJS za leto 2016 za obdobje do 31. maja 2016 kaže, da so mesečna povračila državam članicam za približno 7 652,1 milijona EUR manjša od na kazalniku utemeljenega zneska za izvrševanje proračuna. To znatno razhajanje je skoraj v celoti posledica začasne zamude pri izvrševanju neposrednih plačil kmetom.

Na voljo so že namenski prejemki v višini 2 951,5 milijona EUR, v letu 2016 pa naj bi bili zbrani še dodatni zneski.

V tem trenutku Komisija pričakuje, da se bo poraba odobrenih sredstev za neposredna plačila v prihodnjih mesecih pospešila ter da bodo neposredna plačila izvedena, kakor je bilo prvotno predvideno ob pripravi proračuna za leto 2016. Poleg tega Komisija meni, da bodo namenski prejemki, ki bodo na voljo do konca leta, zadostovali za financiranje operativnih skladov za organizacije proizvajalcev v sektorju sadja in zelenjave ter za sheme osnovnega plačila kot dela nevezanih neposrednih plačil, kakor je bilo prvotno predvideno ob pripravi proračuna za leto 2016.